

Funkcjonowanie krajobrazu Drawieńskiego Parku Narodowego – analiza połączenia informacji

Opracowała: mgr inż. Liliana Hilsberg, architekt krajobrazu i metafizyk
Ząbki, luty 2014

1. Materiały wyjściowe, metody pracy

Analiza została wykonana zdalnie, na mapach topograficznych przeglądowych w skali 1:100000, przy użyciu zdjęć lotniczych i dostępnej literatury, publikowanej i nie oraz informacji uzyskanych od dr Wojciecha Puchalskiego, biogeochemika i ekologa krajobrazu. Metody pracy to radiestezyjne rozpoznanie energii informacji terenu Drawieńskiego PN oraz obszarów przyległych, od Krzyża Wlkp. na południu do wysokości Drawna na północy oraz od Strzelc Krajeńskich na zachodzie do Tuczna na wschodzie i równoległe rozważanie przyczyn pojawiania się danej informacji oraz jej znaczenia.

2. Połączenie informacji jako zasada funkcjonowania krajobrazu – krótkie wprowadzenie

Informacja, o której mowa, jest w istocie energią informacji – powszechnie istniejącą informacją i energią jednocześnie, możliwą do badania za pomocą metody radiestezyjnej oraz do obserwacji i badań, tradycyjnie wykonywanych w świecie materialnym. Połączenie informacji jest niezbędne dla utrzymania życia w materii, gdyż warunkuje dobry obieg czasu (tj. stałe łączenie czasu przeszłego z przyszłym w chwili terażniejszej). Jest to, oczywiście, wyjaśnienie ściśle metafizyczne, wynikające z moich kilkuletnich badań nad czasem. Niemniej, upośledzenie połączenia informacji skutkuje sterylizacją świata – wycofywaniem (nie podtrzymywaniem) życia. Zjawisko to jest obserwowane w świecie materii, a w Drawieńskim PN ma postać skrajnej oligotrofii niektórych jezior lub skrajnej redukcji związków organicznych w osadach dennych wód i w glebie. Na wzrost bariery w środowisku (krajobrazie), czyli na zanikanie połączenia informacji, wskazuje ekspansywność trzciny pospolitej, a pośrednio – zarastanie wilgotnych łąk olszą czarną. Gatunki te są indykatorami specyficznych dla omawianego zjawiska kombinacji energii informacji.

Połączenie informacji jest zasadniczo realizowane w dwóch cyklach: wiatru i wody. Cykl wiatru, dominujący w przeszłości na świecie, polega na przełączaniu przepływu laminarnego w przepływ burzliwy. Sama faza przełączenia jest także składnikiem tego cyklu i niesie swoją unikalną energię informacji. Cykl wody, dominujący na świecie (w krajobrazie) obecnie, polega na infiltracji, następnie zmianie (przełączeniu) informacji w strefie hyporeicznej oraz przepływie podziemnym/drenażu do wód powierzchniowych. Przełączenia informacji w obu cyklach stanowią to, co można nazwać ekotonami i są niezbędne dla kompletności cykli. Zarówno cykl wiatru, jak i wody, nie dotyczy tylko powietrza i wody; np. budowa i działanie skóry ssaków podlega cyklowi wody, a przepływ krwi przez naczynia krwionośne u zdrowego osobnika – cyklowi wiatru, itd.

Gdy cykle wody lub wiatru nie mogą być realizowane ze względu na narastanie bariery (w cyklu wody) lub brak burzliwego bodźca (wskutek nadmiernego oczyszczenia, ujednoczenia informacji w cyklu wiatru), realizowany jest któryś z cykli zaburzonych, wg następującego schematu:

- zaburzony cykl wody przebiega poprzez przełączenie: przepływ laminarny / drenaż,
- zaburzony cykl wiatru przebiega poprzez przełączenie: drenaż / przepływ burzliwy.

Obu zaburzonym cyklom towarzyszy energia informacji świadcząca o istnieniu połączenia informacji. Tryb infiltracji (nie ma go w powyższym zestawieniu cykli zaburzonych), z którego w cyklu wody nie można przejść do drenażu, ze względu na zbyt silną barierę, jest w takiej sytuacji zamieniany na przepływ laminarny poprzez łącze pomiędzy przełączeniami nie realizującymi się. Łącze to także wymaga obecności specyficznej informacji, którą w wielu

miejscach (choć nie wszędzie) może zaobserwować każdy: patrząc na bluszcz pospolity wspinający się na drzewa. Nieobecność bluszczu nie przesądza jednak o braku wspomnianej energii informacji.

3. Energia informacji krajobrazu Drawieńskiego Parku Narodowego i jego okolic

Część rozpatrywanego terenu pokazuje silnie wyrażoną barierę dla połączenia informacji w cyklu wody. Obszar ten wydzielony jest przez następujące granice: południowe obrzeże Strzelc Krajeńskich – Sidłów – j. Długie – Ostrowiec – Słonów – j. Słonowo – Mierzęcin – ujście Mierzęckiej Strugi do Drawy – j. Głębokie – zach. brzeg j. Pniewo – płd. brzeg j. Szczuczczar – j. Drzeźno Wlk. – Załom – osada Zwierz – Golin – wchodzi las na płn. od Golina – Brzeźniak – płd. część j. Marta (j. Płociowe jest poza) – całe j. Sitno – j. Nowa Korytnica – Nw. Korytnica osada – Brodźce (=Knieja) – ok. 0,7 km na płd. od Dominikowa – Chemętowo – Sieniawa – całe Drwano z oboma jeziorami – cała rynna jezior: Krzywy Róg, Piaseczno, Karpino – Drawnik – rynna Drawy do Zatomia (bez Zatomia) – prosto do rez. Poziomkowy Las – do ujścia Moczeli – po zach. granicy PN do wys. Kamiennej Knieji – ujście rz. Suchej i stawy na niej – Kowalec – Słowin – Klasztorne – ok. 1 km na wsch. od Bierzwnika – 0,8 km na zach. od Klasztornego – Urszulanka – wsch. strona j. Osiek i j. Żabie – pomiędzy j. Słowa a j. Lipie – Lipie Góry – klinem do Lubicza i na płd. od Strzelc Klasztornych.

Teren ten jest przedstawiony na szkiecowej mapie w skali 1:100 000.

Istnieniu bariery dla połączenia informacji sprzyjają:

- cechy geomorfologiczne i geologiczne terenu, kierunek rzeki Drawy,
- działania ochronne w PN i poza nim, głównie na torfowiskach,
- globalne przemiany energii informacji.

Globalne zmiany sposobu połączenia informacji na świecie w ciągu ostatniego wieku polegają na przejściu dominacji przez cykl wody i wycofywaniu cyklu wiatru z funkcji połączenia informacji. Wcześniej na opracowywanym terenie funkcja ta była realizowana w cyklu wiatru. Wskazuje na to zarówno specyfika geomorfologiczna i geologiczna tej części Puszczy Drawskiej oraz kierunek rzeki Drawy, wymuszające niejako cykl wiatru, jak i nieudane osadźstwo cystersów w Głusku (osada została opuszczona prawdopodobnie w XIII wieku, czyli dość szybko po założeniu). Wyjaśniam: cystersi preferowali tereny, gdzie połączenie informacji zapewniał cykl wody (badania własne w Gościkowie i Lubiążu). Na razie niewiele wiem na temat przyczyn globalnej tendencji w połączeniu informacji.

Omawiany fragment Puszczy Drawskiej to falista równina sandrowa z okresu zlodowacenia północnopolskiego, podścielona gliną morenową. Wyjątek stanowi „wyspa” morenowa w międzyczeczu Drawy i Słopicz sięgająca od Drawna do ujścia Słopicz; wskazuje na nią użytkowanie ziemi – dominacja pól uprawnych. Obniżenia terenu (rynny, wytopiska) zajmują jeziora i torfowiska. Liczne są źródła i źródliska. Sytuacja ta powoduje, że cykl wody nie może być kompletny. W obniżeniach terenu, na obszarach torfowisk, infiltracja jest bardzo ograniczona. Na wyższych terenach odbywa się, ale rozliczne wycieki wody wskazują, że to woda infiltrująca (tj. pokazująca informację wody infiltrującej) tworzy źródła i źródliska. Na całości obszaru bariery niemal brak strefy hyporeicznej i wód drenujących (tj. niosących informację o drenażu w cyklu wody). Dominuje krótki cykl obiegu wody infiltrującej, który nazywam „obiegami fontannowym”. Niestety, nie daje on połączenia informacji! Ciekawe jest to, że bariera informacji układa się bliżej powierzchni terenu (generalnie na obszarach bagiennych i jeziorach, z ograniczoną infiltracją) i głębiej (zwykle na wyżej położonych obszarach, z obecną infiltracją); tym samym na styku obu stref tworzą się „uskoki informacji”. W specyficznej konfiguracji, gdy uskokowi towarzyszy rzeka, pojawiają się anomalie magnetyczne. Przykłady na Drawie: ujście Mierzęckiej Strugi do Drawy, Drawnik;

na Płocicznej: zakole najbliższe jez. Czarnemu, na wys. Ostrowitego, Węgornia, przy ujściu do jez. Ostrowieckiego, przy Pustelni, koło mostu na Płycinie. Lokalizacje, ustalone na mapie w skali 1:100 tys., wymagałyby doprecyzowania w terenie.

Zwraca uwagę nierówna kondycja jezior obszaru z barierą informacji, np. Zdrojów (zrównoważonego, w dobrym stanie) i leżącego nieco poniżej w rynn timer Płocicznej Jamna (hypertroficznego ze śmierdzącym mułem). Różnice te wskazują najwyraźniej, że na niektórych terenach funkcjonuje w pewnym zakresie zasilanie wodami drenującymi i strefa hyporeiczna. Wyrazem istnienia przynajmniej jakiegoś połączenia informacji jest zadawalający stan danego jeziora.

Na obszarze, gdzie rozpoznałam barierę informacji, pojawia się zaburzony cykl wody, jako próba kompensacji braku połączenia informacji, spowodowanego „obiegami fontannowymi”. Cykl ten jest raczej protezą, niż dobrym rozwiązaniem, nie wydaje się zbyt korzystny dla krajobrazu. Pośrednio przyczynia się do jego sterylizacji. Kierunek płynięcia Drawy i wznoszenie się terenu z południa na północ sprzyja rozwojowi zaburzonego cyklu wody; na półkuli północnej cykl ten zaczyna się zawsze na południu i sunie zygzakiem pod górkę na północ. Początek zaburzonego cyklu wody w tym przypadku ma miejsce koło Krzyża Wielkopolskiego, przy ujściu Drawy do Noteci (koniec infiltracji rzeki Drawy) i idzie „przeciwprądowo” w górę rzeki.

Z kolei pojawianie się zadrzewień olszy czarnej na wilgotnych łąkach i torfowiskach niskich nawiązuje do cyklu wiatru (olsza pokazuje taką informację); być może jest to próba uruchomienia tego cyklu. Ekspansja trzciny oraz stagnowanie w lasach wody nie wykazującej tendencji do infiltracji pokazuje barierę energii informacji, przypowierzchniową lub położoną głębiej pod powierzchnią gruntu.

Wycinanie drzew i krzewów z torfowisk niweluje wysiłki przyrody, aby uruchomić infiltrację, co w warunkach przypowierzchniowej bariery informacji mogłoby wprowadzić kompletny cykl wody, tym samym – zahamować sterylizację krajobrazu. Próby zachowania stanu z przeszłości nie jest adekwatne do postępujących globalnych przemian czasu, wyrażających się w zmianach sposobu połączenia informacji. Partykularny cel ochrony torfowisk nie służy ochronie całego krajobrazu.

4. Gospodarowanie w krajobrazie i działania chroniące krajobraz

Co w opisanej sytuacji można zrobić?

a) Starać się przywrócić cykl wiatru. Działanie to może się sprawdzić dla Drawna i jezior Adamowo i Grażyna. Metodą jest wymuszenie turbulencji poprzez mozaikowe zagospodarowanie terenów pól uprawnych od strony dominujących wiatrów. Na Polanie Drawieńskiej należałoby wprowadzić system zadrzewień śródpolnych (drzewa i krzewy) i miedzy, o liniach nieprostych, odzwierciedlających mikrorzeźbę terenu. Z drugiej strony, od rynn timer jezior Adamowo, Krzywy Róg, Piaseczno i Karpino, można pozwolić na zarośnięcie olszą czarną bagien, położonych na południe od jez. Karpino.

b) Starać się przywrócić cykl wody poprzez:

- nieusuwanie zarośli i podrostu na torfowiskach, pozwolenie na naturalnie dziejące się procesy;
- wymuszanie infiltracji w przypadku wystąpienia w lasach uporczywie stagnującej wody poprzez niewielkie i płytkie rowy chłonne w kształcie bumerangu, kopane na zachód od danego zbiornika i wypełnione 2-letnim kompostem z siana; wielkość i usytuowanie rowu należy indywidualnie dobrać dla danego przypadku;
- mała retencja w lasach powinna polegać wyłącznie na działaniach wymuszających infiltrację do gruntu, nie należy gromadzić wody w zbiornikach powierzchniowych;
- stawy rybne można zakładać poza terenem objętym barierą.

c) Utrzymywać ogólnie dobre praktyki:

- na bieżąco usuwać śmieci z terenu lasów i osad;
- kosić łąki, także - śródleśne, min. raz w roku, zbierać siano na komposty lub na ściółkę dla zwierząt;
- koszenie trzciny jest możliwe, choć nie poprawi połączenia informacji;
- wycinanie olszy czarnej z łąk nie ma uzasadnienia.

5. Literatura

L. Hilsberg, *Mikroopowieść o huraganach i doświadczeniu życiowym*, http://ziele-zar.pl/?page_id=241, 2014

L. Hilsberg, *Drogi, które prowadzą dalej*, materiały niepublikowane

J. Jasnowska, M. Jasnowski, *Pojezierze Zachodniopomorskie*, Wiedza Powszechna, Warszawa 1983

M. Klimaszewski red., *Geomorfologia Polski, tom 2.*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1972

Mapy topograficzne w skali 1:100000, arkusze: Gorzów Wielkopolski, Piła, Choszczno, Chodzież, wyd. WZKart. i Oddział Topograficzny Sztabu Gen, WP